

Kwiatkowski – Klamme fiduser og våde fødder af Jürgen Banscherus LIX 21

Der er ingen almindelig dreng, der har råd til at give den hele armen for det, man kan tjene som detektiv. Mit honorar på fem pakker Carpenter's Chewing Gum*) for hver opklaret sag rakte knap nok til mit ugentlige forbrug af tyggegummi. Og når man så oven i købet kun fik latterlige tyve kroner i lommepenge om ugen, kunne man lige så godt slå alle tanker om større indkøb ud af hovedet.

Da jeg tabte duellen med mesterdetektiven King, gik det op for mig, hvor nyttig en computer kan være i en detektivs arbejde. I tiden derefter tiggede jeg ved enhver lejlighed min mor om at købe en computer til mig. Jeg tilbød oven i købet, at jeg hver eneste morgen, eftermiddag og aften i de næste tyve år ville klare opvasken helt alene. Men hun gav sig ikke. "For det første", sagde hun, "så vil du bare sidde der og glo på skærmen og skyde på et eller andet monster..."

"Og hvad så for det andet?", spurgte jeg.

"Og for det andet har vi slet ikke penge til en computer."

Det med at spille skulle vi nok kunne snakke os til rette om. Og i virkeligheden var det jo ikke spil, jeg skulle bruge computeren til. Det var til min efterforskning.

Jeg kunne ikke rigtig stille noget op mod mors snak om, at vi ikke havde penge til en computer.

Siden far forlod os, havde vi godt nok været nødt til at vende hver eneste krone.

Men så let gav jeg ikke op. For at nå sit mål, må en god detektiv være tålmodig. Og bruge sin fantasi. Og de to egenskaber, har jeg i hvert fald så rigeligt af. Det tror jeg i hvert fald.

Så jeg tænkte mig godt om. I to dage – med seks stykker tyggegummi. Og til sidst fik jeg den helt rigtige idé til, hvordan jeg kunne få mig en computer. Hvad jeg havde fundet ud af, var i grunden ikke noget særligt. Egentlig ikke...sådan lidt efter lidt.

Det var lige før sommerferien. Min mor og jeg havde denne gang besluttet os til ikke at tage på ferie. Lidt efter påske havde vi købt en ny kumme-fryser og været nødt til at forny guldtæppet i stuen. Derfor var der ekstremt lavvande i pengekasen.

Helt ærligt, så passede det mig faktisk meget godt. På den måde kunne jeg de næste seks uger se mig om efter en god indtægtskilde.

Min plan var helt enkel: arbejde, tjene penge, købe computer.

Jeg gik først hen til bageren på hjørnet. Jeg tilbød at cykle ud med det nybagte brød hver morgen.

Men han rystede på hovedet. "Jeg er ked af det, Kwiatkowski. Det ville jo være børnearbejde. Hvis der er nogen, der opdager det, så er jeg færdig!"

På avisen *Dagens nyheder* skete der det samme.

"Du har altså lyst til at gå med aviser, min lille ven?" spurgte en oversmart fyr med håret dryppende af gele. "Fint nok om et par år. Men lige nu er du altså ikke gammel nok. Det er jo strafbart."

Og sådan fortsatte det. Lige meget, hvor jeg spurgte, lød det igen og igen "Du er ikke gammel nok. – Det ulovligt. – Vi ansætter ikke børn."

Jamen, du store kineser. Jeg var jo hverken ude på at slæbe store sten eller flytte flygler! Hvad havde det med børnearbejde at gøre at bringe brød ud eller gå med aviser?

Som sædvanlig gik jeg hen til Olga, når jeg ikke længere kunne komme videre med et eller andet.

Det er i hendes kiosk, at jeg køber mine Carpenter's. Desuden har hun hjulpet mig ret tit – og ikke kun med mine sager.

Hun skubbede et glas saftvand over disken til mig og spurgte: "Går det godt, min søde ven?"

*Udtales karpenters tjuing gum

”Næ,” knurrede jeg. For det første fordi det var sandt. Efter alle mine forgæves forsøg på at søge arbejde, gik det mig virkelig ikke godt. Og for det andet fordi jeg hader, Når Olga kalder mig min *søde ven*.

”En ny sag?” fortsatte hun.

Jeg rystede på hovedet, drak mit glas saftvand i en enkelt slurk og stak et stykke Carpenter’s i munden. Så fortalte jeg Olga, hvad jeg havde oplevet i de sidste dage.

Som sædvanlig afbrød hun mig ikke. Da jeg var færdig, sagde hun: ”Jeg ville da gerne give dig noget arbejde, min engel...”

Nej, nej, nej, *min engel* var meget værre end *min søde!*

”Der er bare det ved det, at jeg knap nok kan få det til at løbe rundt for mig selv.”

”Jeg ved det,” sagde jeg og ville til at gå.

Men Olga holdt fast i min arm. ”Jeg har en sag til dig,” sagde hun.

En sag? Jeg havde jo prøvet på at tjene nogen penge i de sidste seks uger. Men når der ikke var nogen, der ville ansætte mig, så kunne jeg jo lige så godt arbejde videre som detektiv.

”Bare fyr løs,” sagde jeg.

”Se lige på min Mercedes,” sagde hun til mig. ”Gør det nu!” udbrød hun, da jeg tøvede lidt. Som sædvanlig havde hun parkeret sin store kærlighed på den anden side af gaden, så hun kunne holde øje med den. Hun er mindst lige så vild med vognen som med mig. Jeg ville ikke blive forbavset, hvis hun sov med den om natten.

Bilen var lige blevet vasket, de forkromede steder skinnede i solen.

”Og? Hvad er der så med vognen?” råbte jeg tværs over gaden.

”Er du blind? råbte Olga tilbage. ”Døren, Kwiatkowski, døren i rat-siden!”

Jeg studerede døren nærmere – og fik øje på skaden. Hen over hele dørens bredde var der en dyb ridse.

”Er det ikke frygteligt?” spurgte Olga, da jeg igen stod foran hendes disk. Tårene strømmede ud af øjnene på hende.

Og det var ikke engang løgn!

”Hvem var det?” spurgte jeg. Olga snød sin næse kraftigt i sit lommetørklæde.

”Jeg ved det ikke, Kwiatkowski. Men når jeg får fat i forbryderen, så...så...” hun sukkede.

”Tager du sagen?”

Jeg nikkede.

”Det sædvanlige honorar?”

Jeg nikkede igen. ”Hvornår opdagede du ridsen?” spurgte jeg.

Olga tænkte sig om. ”I går”, svarede hun endelig. ”Ja, det var i går. Lige efter at jeg havde haft vognen i vaske-hallen.”

”Du vasker ikke selv din vogn?” spurgte jeg overrasket. Jeg havde altid troet, at hun havde fået bygget et ekstra badekar i haven med boblebad eller hvad det nu er, det hedder, og med en bade-and.

”Det var en undtagelse,” skyndte Olga sig at sige og blev oven i købet lidt rød i hovedet. ”Jeg Skulle til fødselsdag. Og så skulle vognen selvfølgelig være pæn. Og jeg havde ikke tid til, at...” Jeg afbrød hende. Hvis jeg havde ladet hende snakke, ville hun også fortælle mig, hvad hun havde fået at spise til fødselsdagen. ”Hvor fik du vasket bilen?” spurgte jeg.

”På tankstationen på Hovedgaden. Dem, der har den, er kunder her i kiosken.”

”Ja, hvem er ikke det?” spurgte jeg.

Olga grinede og aede mig på kinden.

”Åh, Kwiatkowski,” sukkede hun, mens hendes øjenvipper flagrede, så jeg blev helt bange for, at de skulle flyve deres vej.

Tankstationen på Hovedgaden ligger på min skolevej. Der køber jeg af og til en pose chips. Mine klassekammerater går også derind og køber chokolade-stænger og cola.

Efter sagen med Rotten og bomben til jul er jeg blevet klar over, at jeg i hvert fald ikke skal nyde hverken cola eller chokolade-stænger.

Denne eftermiddag skete der ikke noget udsædvanligt på tankstationen. Der var kun en enkelt vogn ved en af de tolv tank-standere, mens der var to andre biler, der ventede ved vaske-hallen. Jeg vidste egentlig ikke helt, hvad det var, jeg ledte efter. Men i samme situation var ret ofte faldet over vigtige spor i andre sager.

Jeg traskede altså lidt rundt på må og få på tankstationen. Måske var der en chance for, at jeg opdagede en eller anden, der kunne havde noget at gøre med ridsen i Olgas Mercedes. Hvis det forholdt sig sådan, så ville jeg straks have fulgt min plan for efterforskning: jeg ville i al hemmelighed være fulgt efter den mistænkte og have afsløret ham, når han gik i gang med sin næste forbrydelse, og have stillet ham til regnskab. Men ak. Mit håb om en hurtig succes slog ikke til. Jeg opdagede ikke noget mistænkeligt på tankstationen.

Men pludselig blev døren ind til kiosken på tanken åbnet, og ejeren kom udenfor. Han hedder Torben, men hans stamkunder kalder ham bare for Tåben. Det gør vi børn selvfølgelig ikke.

Selv om det var drøn hedt, havde Tåben som altid sin varme, sorte hue på hovedet.

En hue han sikkert også sover med på.

”Leder du efter noget?” råbte han.

”næ!” råbte jeg tilbage.

”Så se at komme ud herfra! Det her er ikke nogen legeplads!”

Fyren var godt nok enormt fræk. Hold ad op. Jeg lægger oven i købet en del af mine lomme penge hos ham mindst en gang om ugen. Hvis Olga opførte sig på den måde, kunne hun lige så godt lukke sin butik straks. Jeg tog den faste beslutning, at fra nu af ville fyren ikke modtage én eneste af mine mønter. Han kunne selv æde sine åndssvage chips og chokolade-stænger.

Helt sikkert!

Jeg skulle lige til at gå min vej, da der kom en mand løbende over til os fra vaske-hallen. Højrrød i hovedet og forpustet stoppede han op foran Tåben.

”Min vogn!” gispede han.

”Hvad er der i vejen med din vogn?” spurgte Tåben.

”Lakken!” råbte manden.

”Ja?” spurgte Tåben.

”Den er ridset!” råbte manden.

Tåben skød sin hue væk fra panden.

”Den slags sker jo,” sagde han. Lige så snart han snakkede med voksne, kunne han godt være helt venlig.

”Inde på værkstedet har jeg nogle lak-stifter. I alle farver...”

”Jeg skal ikke have nogen lak-stifter!” brølede manden og blev nu så rød i hovedet, at en tomat ville se bleg ud i sammenligning med ham.

”Din vaske-hal er i stykker! Du skal erstatte de ridser i lakken!”

”Tag det nu roligt,” sagde Tåben, der synes at have glemt mig fuldstændigt. ”Hvordan vil du bevise, at din vogn har fået de ridser i *min* vaske-hal? Der er måske én, der har ridset din bil her i nat.”

”Min vogn stod i garagen i nat,” sagde manden. ”Og garagen var låst!”

”Nå, Lad os nu lige se engang på skaden,” sagde Tåben.

Kundens vogn stod foran vaske-hallen og funkledede i solen. På døren i ratsiden var der i hvert fald en led ridse. Akkurat som på Olgas Mercedes.

”Tja,” sagde Tåben og kløede sig bag øret. ”Det ser ikke godt ud”

”Ikke godt?” råbte manden. ”Det er nødvendigt at hele døren bliver ny-lakeret!”

*Udtales karpenters tjuing gum

”Det er nu ikke nødvendigt,” sagde Tåben. ”Her. Med min lakstift bliver den ligesom ny igen.”

Først i dette øjeblik opdagede han, at jeg hele tiden havde stået ved siden af ham.

”Er du der endnu?” brølede han ad mig. ”Så er det af sted, forsvind! Og det skal være lige nu!”

Det var godt nok en skam, at jeg ikke kunne følge med i, hvad der videre skete. For Tåben gloede så truende på mig, at jeg hellere måtte stikke af. Og så er det jo også sådan, at sammenlignet med ham, så er jeg nærmest en flue. Da jeg var nået et stykke ned af Hovedgaden, vendte jeg mig om. Tåben og manden med bilen så ud til at skændes. Manden satte sig i samme øjeblik ind i sin vogn og kørte derfra med hvinende dæk.

Jeg var henne hos Olga i løbet af et par minutter. Min bedste veninden solgte netop en pakke Carpenter’s Chewing Gum til en mand i et flot sæt tøj og med en dyr dokument-mappe. Tja, folk af format ved netop, hvad der smager.

”Hvordan går det, min søde ven?” spurgte hun, da hun fik tid.

Jeg tørrede sveden af panden og sukkede dybt. Det trick virker altid.

Også denne gang. ”Det er dejligt varmt i dag, ikke?” sagde Olga medlidende. ”Har du lyst til et glad saftvand?”

Det havde jeg ikke noget imod.

Selvfølgelig ikke. Det var jo også derfor, jeg havde sukket så højt.

Da Olga havde stillet et helt fyldt glas på disken foran mig, fortalte jeg hende, hvad jeg lige havde oplevet henne hos Tåben.

Bagefter var der ikke nogen af os, der sagde noget. Olga suttede som sædvanligt tanke-tomt på sin cigaret – der aldrig blev tændt – og jeg badede min tunge i resten af min saftvand.

*Udtales karpenters tjuing gum

Tjekspørgsmål til Kwiatkowski (K)

1. Hvad får K af Olga for sit detektivarbejde?

- Tyggegummi
- Bolsjer
- Penge

2. K vil gerne have dette redskab til sine opklaringer?

- En lup
- En kikkert
- En computer

3. Hvorfor skal K og hans mor ikke på sommer ferie i år?

- Fordi de har købt dyre julegaver til hinanden
- Fordi de har været nødt til at købe kummefryser og nyt guldtæppe
- Fordi de lige har været på skiferie

4. Hvordan vil K få penge til en computer?

- Ved at arbejde og tjene penge
- Ved at stjæle pengene
- Ved at plage sine forældre om pengene

5. Hvem er Olga?

- K's mor
- Ejeren af kiosken og K's ven
- K's kæreste

6. Hvilken sag vil Olga sætte K på?

- At finde ud af hvem der stjæler hendes slik
- At finde ud af hvem hendes far er
- At finde ud af hvem der har ridset hendes vogn

7. Hvilken bil har Olga?

- En Mercedes
- En Audi
- En folkevogn

8. Hvor er ridsen i Olgas bil?

- På bagsiden
- På ruden
- På ratsiden

9. Hvor ligger tankstationen?

- På hovedgaden
- På hovedbanegården
- Ved skolen

10. Hvad kalder kunderne ejeren af tankstationen?

- Toben
- Tåben
- Torben

11. Tankejeren har altid

- En sort hue på
- Store arbejdsbukser på
- Ternet skjorte på

12. Hvorfor er manden vred?

- Fordi hans bil er blevet våd
- Fordi hans bil ikke er blevet
- Fordi hans bil har fået en ridse

13. Hvordan vil tankejeren ordne skaden

- Med sprit-tusch
- Med lak-stift
- Med bilmaling

14. Hvad sker der mellem manden og Tankejeren?

- De skændes men bliver enige
- De skændes og manden bliver glad igen
- De skændes og manden kører væk

15. Da K kommer tilbage til Olga får han?

- Saftevand
- Tyggegummi
- chips